

มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operation Procedure : SOP)

ชื่อกลุ่มงาน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ ๔ สระบุรี	คู่มือการปฏิบัติงาน
	ชื่อกระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการงานจ่ายยา

1. วัตถุประสงค์ (Objectives)

เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในกระบวนการจ่ายยาได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

2. ขอบเขต (Scope)

เอกสารฉบับนี้ครอบคลุมการปฏิบัติงานในกระบวนการจ่ายยา ตั้งแต่ ขั้นตอนการรับแฟ้มประวัติ การคิดค่าบริการ การพิมพ์ฉลากยา การจัดยา การตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม และการจ่ายยาพร้อมให้คำแนะนำ

3. คำจำกัดความ (Definition) (ถ้ามี)

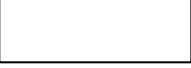
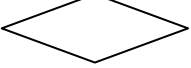
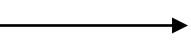

-

4. ความรับผิดชอบ (Responsibilities)

งานเภสัชกรรม กลุ่มงานเทคนิคบริการและวิชาการ ภารกิจพัฒนารูปแบบบริการและนวัตกรรมบริการส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี

5. ขั้นตอนการปฏิบัติ (Procedure)

1) สัญลักษณ์ที่ใช้

	จุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของกระบวนการ
	กิจกรรมและการปฏิบัติงาน
	การตัดสินใจ เช่น การตรวจสอบ การอนุมัติ
	แสดงถึงทิศทาง หรือการเคลื่อนไหวของงาน
	จุดเชื่อมต่อระหว่างขั้นตอน

2) ผังกระบวนการ

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	จุดควบคุม	ผู้รับผิดชอบ
1		1 นาที	ทวนสอบความถูกต้องของชื่อ-นามสกุลของผู้ป่วย	เจ้าหน้าที่การเงิน
2		5 นาที	-ตรวจสอบสิทธิการรักษาและข้อมูลให้ถูกต้อง -ตรวจสอบความถูกต้องของชื่อผู้ป่วยก่อนพิมพ์ใบสั่งยา	เจ้าหน้าที่การเงิน
3		2 นาที	ตรวจสอบความถูกต้องของฉลากยา	เจ้าหน้าที่ห้องยา
4		5 นาที	ตรวจสอบฉลากยาทุกครั้งโดยใช้หลักการ Triple check	เจ้าหน้าที่ห้องยา
5		3 นาที	ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของยา ฉลากยากับใบสั่งยา	เภสัชกร
6		5 นาที	- ตรวจสอบความถูกต้องของยา ฉลากยากับใบสั่งยา - จ่ายยาโดยใช้หลัก Prime question	เภสัชกร

3) รายละเอียดของขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน มีดังนี้

- 1.เจ้าหน้าที่การเงินรับการแจ้งชื่อ-นามสกุลจากผู้ป่วยที่ช่องการเงิน (หมายเลข 1) โดยเจ้าหน้าที่การเงินต้องทวนสอบความถูกต้องของชื่อ-นามสกุลของผู้ป่วย

2.เจ้าหน้าที่การเงินคิดค่าบริการรักษาพยาบาลและพิมพ์ใบสั่งยา โดยตรวจสอบสิทธิการรักษาและข้อมูลให้ถูกต้อง รวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของชื่อผู้ป่วยก่อนพิมพ์ใบสั่งยา

3.เจ้าหน้าที่ห้องยาพิมพ์ฉลากยา โดยตรวจสอบความถูกต้องของฉลากยาว่าถูกต้องและครบถ้วนหรือไม่

4.เจ้าหน้าที่ห้องยาจัดยาตามฉลากยา โดยตรวจสอบฉลากยาทุกครั้งโดยใช้หลักการ Triple check (อ่านชื่อยาที่ลิ้นชักยา อ่านชื่อยาขณะหยิบยา และอ่านชื่อยาขณะใส่ยาในซองยา) และใส่ยาในซองให้ถูกชนิดและจำนวน

5.เภสัชกรตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของยา โดยตรวจสอบความถูกต้องของยา ฉลากยากับใบสั่งยาให้ถูกชนิด/ถูกจำนวน/ครบตามแพทย์สั่ง/ครบตามวันนัด/สั่งยาที่ผู้ป่วยไม่แพ้ยา

6.เภสัชกรจ่ายยาพร้อมให้คำแนะนำแก่ผู้ป่วย โดยมีขั้นตอนดังนี้

6.1 ตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของยาที่จะจ่าย

6.2 คัดกรองปัญหาจากการใช้ยา ได้แก่

- การสั่งใช้ยาที่ระบุข้อมูลไม่ครบถ้วน เช่น การกำหนดขนาด/ความแรงของยา/ระยะเวลาการใช้/ชื่อยาไม่ชัดเจน

- การใช้ยาซ้ำซ้อน

- การใช้ยาที่อาจเกิดอันตรกิริยาที่มีนัยสำคัญ

- การใช้ยาที่ขัดกับกฎหมาย

- การใช้ยาโดยไม่มีความจำเป็น

- อันตรายจากการใช้ยา

6.3 สำหรับผู้ป่วยที่เคยใช้ยาอยู่แล้ว คัดกรองปัญหา หรือย้ำความเข้าใจในเรื่อง

- การไม่ใช้ยาตามสั่ง ความเข้าใจในวิธีใช้ที่ถูกต้อง

- อาการข้างเคียงของยา

โดยอาจใช้เทคนิคให้ผู้ป่วยสาธิตและบอกเล่า (Show and Tell) มาประยุกต์ และทวนสอบการใช้ยา

6.4 ผู้ป่วยได้รับยาครั้งแรก ต้องให้ข้อมูลจำเป็นอย่างน้อยตามข้อบังคับสภาเภสัชกรรม

6.5 ส่งมอบยาแก่ผู้ป่วย

6.6 ให้ข้อมูลยาหรือบริการคำแนะนำปรึกษาด้านยา

6. ภาคผนวก (ถ้ามี)

แบบฟอร์ม Medication error ประจำเดือน

สรุปลักษณะความคลาดเคลื่อนทางยา แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี ประจำปีงบประมาณ.....

Prescribing Error (สั่งใช้ยา)	Transcribing Error (คัดลอกคำสั่ง)	Pre-dispensing Error (การจัดยา)	Dispensing Error (การจ่ายยา)	รวม	จำนวนใบสั่งยา	อัตราความคลาดเคลื่อนทางยา (1:1000 ใบสั่งยา)				
						Medication Error	Dispensing Error	Pre-dispensing Error	Transcribing Error	Prescribing Error
รวม	รวม	รวม	รวม	รวม						
คำสั่งไม่ชัดเจน	คำสั่งไม่ชัดเจน	ผิดรายการ	จ่ายยาผิดชนิด							
ชนิด/ขนาด/วิธีใช้ยาไม่เหมาะสม	ปริมาณยาต่างกัน	ผิดรายการ	จ่ายยาไม่ครบชนิด							
สั่งยาที่ผู้ป่วยแพ้/มีข้อห้าม	ไม่ได้พิมพ์รายการ	จ่ายยาผิดคน	จ่ายยาไม่ครบจำนวน							
สั่งยาที่แจ้งว่าเป็น	วิธีใช้ยาผิด	ไม่ได้จัดยา	จ่ายยาไม่ครบจำนวน							
สั่งยาไม่ครบจำนวนวันนัด	รวม	ผิดจำนวน	จ่ายยาไม่ครบชนิด							
สั่งยาไม่ครบชนิด		รายการยาผิด	จ่ายยาผิดชนิด							